

Filtti

SUOMEN HUOPAYHDISTYS FILTTI

jäsenlehti 2/2022

SUOMEN HUOPAYHDISTYS FILTTI
jäsenlehti 2/2022

Sisällys

Puheenjohtaja: Vuosi huovutusta	3
Alhon huopatehtaan kuulumiset 2022	4
Pilvien halki käy lentäjän tie!	10
Vihreä olemus, Heidi Halm Virossa	16
Talven tunnelmia -huopatekstiili	20
Huovutuskurssit	26
2022 menneet näyttelyt	30
2023 tulevat näyttelyt	37
Yhdistys info	38

ETUKANNEN KUVA Liz Hansen, kuva Olli Levaniemi.
ULKOAASU JA TAITTO Anne-Mari Ohra-aho info@anne-mari.net, www.anne-mari.net

VUOSI HUOVUTUSTA

Taas on vuosi huovutettu enemmän tai vähemmän. Toimialaa seurattessa nousee ajatus, että ilmeisesti vähemmän yleisestikin. Mistähän huovutuksen kiinnostuksen väheneminen johtuu? Ehkä on trendikkäämpää ja helpompaaakin neuloa. Neulebuumi tuntuu jylläävän voimalla edelleen. Tarjontaa riittää materiaaleissa ja ohjeissa. Some pöhisee, kun neuloosiin hurahtaneet jakavat päivityksiä tekemisistään. Toivottavasti huovutuskin kukoistaa jossain, vaikkei se niin näkyvää juuri nyt olekaan.

Olemme syksyn ajan valmistautuneet talveen, jolloin sisätilojen lämpö ei olekaan itsestään selvä asia. Lämpötilojen laskeminen on tehokas tapa säästää energiaa, joskin energiapulan ja energian hinnannousun myötä säästäminen välttämätöntäkin. Huovutetut tossut nousevat uuteen arvoon, kun kodin lattiat alkavat tuntua kylmemmiltä talven edetessä. Vanha, ikaikainen tekniikka työstää villaa auttaa selviytymään tässäkin kriisissä.

Kirjoitin tähän lehteen pienen jutun (s. 20), kuinka käsityö- ja muotoilukoulu Näpsässä huovutimme suuren Talven tunnelmia -huopatekstiilin. Lapsilla ja nuorilla on useinkin kokemuksia huovutuksesta päiväkodeista ja koulun käsityötunneilta, mutta kuten kaikki muukin käsillä tekeminen, myös huovutus tuntuu jäävän muun maailman menon jalkoihin. Kädentaidot kiinnostavat harvoja, mutta heitä sitäkin syvemmin. Huovutuskin kaipaa lisää ihmisiä uudistukseen ja kehittyäkseen.

Olisiko Filtilä jäsenillä tarinoita omista huopaprojekteista? Kokemuksista saisimme yhdessä iloa, jos niitä kerrottaisiin lehdessämme. Ehkä saisimme näistä tarinoista sisältöä myös omaan someemme näyttelypäivitysten rinnalle.

Ehkä tuleva vuosi on huovutustarinoiden vuosi.

Joulurauhaa toivotellen, **Eija**

ALHON HUOPA TEHTAAN

kuulumiset vuodelle 2022

On taas se aika vuodesta, kun Huopatehtaan koneet käyvät lähes taukoamatta ja yrittäjät painavat pitkää päivää. Eli tietenkin kyseessä on joulusesonki. Nyt on hyvä hetki käydä läpi kulunutta vuotta, niin ei unohdu kiireessä.

Miten Huopatehtaan vuosi on mennyt?

Ensimmäisenä mieleen nousee iso muutos keväällä, kun saimme uuden ilmeen tehtaanmyymäläämme. Huomasin, että jälki on ammattilaisen tekemää: upeat tuotteemme ja värit tulevat esille aivan eri tavalla.

Kesä oli vilkasta turistien keskuudessa ja kävi meillä muutama huovuttajakin hyödyntämässä rullavanutuspalveluamme. Upeat matot saivat tiivistetyn pinnan ja ne kestävät kulutusta paremmin. Käsien tehtyjä huovutustöitä voi vain ihailla!

Minulla oli myös kunnia päästä juryttämään Filtin kesän 2022 Huopaa päästä varpaisiin -näyttelyä. Kerrassaan upeita töitä – tutustuminen eri tekniikoihin ja materiaaleihin oli todella kiinnostavaa.

Kesän suosikiksi nousi Avoimet ovet Huopatehtaalla -tapahtumamme. Järjestimme Avoimet ovet kolmatta kertaa ja silloin on mahdollista päästä tutustumaan Huopatehtaan tiloihin maksutta. Tehtaan yläkerrasta pääsi ostamaan edullisia materiaaleja, kuten villoja, huopia ja hahtuvalankoja. Talvella materiaaleja voi ostaa Pihamyymälän puolelta, joka on yleensä avoinna ympäri vuoden.

Tuotepuolelle tuli tänä vuonna muutamia uutuuksia: Supersöpöt Valloittavat Vauvantossut rusetilla, ihanan lämpöiset Leveä-lestiset Huopatossut, Saunapipoja ja uusi extraväri pinkki huopatossuihin.

Ensi vuodelle on jo pää täynnä uusia ideoita ja uusilta tuotteiltakaan tuskin vältytään. Sen vuoksi suosittelen seuraamaan Huopatehtaan somekanavia ja tilaamaan viikoittain saapuvan uutiskirjeemme. Myös Avoimet ovet tulevat olemaan tapahtumalistalla.

Rentouttavaa joulun aikaa kaikille ja toivotan teidät erityisen tervetulleeksi poikkeamaan Huopatehtaalla!

Huopatehdas J.Alho

Tehtaanmyymälä Partalantie 131, 42100 JÄMSÄ

Avoinna ma-pe 10-16 ja la 10-14

Verkkokauppa www.alhonhuopatehdas.fi

Pilvet ja lentokone
paikoillaan, ja kalustuskin
viimeistelyä ennen avajaisia.

PILVIEN HALKI

käy lentäjän tie!

teksti ja kuvat TIINA MÄKI

Vuosi sitten syksyllä Jämsän kaupunki etsi uuden kirjaston lastenosastolle suunnitellulle huopateokselle tekijää.

Suurelle seinälle oli suunniteltu joukko pilviä ja lentokone niiden keskelle, onhan Jämsässä myös lentokoneteollisuutta huopateollisuuden lisäksi. Ilokseni tarjoukseni hyväksyttiin. Kirjaston johtajan Merja Mäkisen kanssa suunniteltiin yhdessä pilvien värimaailmaa, tilan muuhun väriytykseen ja kalustukseen sopivaksi.

Tehtävänanto
värimaailmoineen.

1. Kotona valmistelin isot pilvet neulausta varten ja pienet huovutin keittiön pöydän ääressä.

2. Neulauksen jälkeen lisäsin Unnaslahden kikkarakarvoja pilvien pintaan.

Jämsäläisenä huovuttajana halusin toteutukseen mukaan paikalliset huopa-alan yritykset. Niinpä pilvien materiaalit tulivat Lahtisen huopaliikkeeltä, mistä saa hyvin huopuvaa kotimaista neulahuopapohjaa. Neulahuovat koteloin Piikun suomenlampaanvillalla, jotka hain naapurikunnasta Petäjävedeltä. Viimeistelyyn käytin jämsäläisen Unnaslahden lammastilan villakikkaroita.

3.

4.

5.

6.

- 3.-4. Isoimmat pilvet neulattiin Koskenpään huopatehtaalla.
 5. Loppuvanutus tehtiin J.Alhon huopatehtaalla Partalassa.
 6. Pilvet jäivät myös kuivaukseen Alholle, niin ei tarvinnut siirrellä niitä märkinä.

Vaikka suuren osan pilvien huovuttamisesta teinkin kotona keittiön pöydän ääressä, niin työn edetessä käytin apuna Koskenpään huopatehtaan neulauspalvelua. Siellä villat neulattiin isojen pilvien neulahuopapohjiin helpottamaan huovutusta ja loppuvanutus tehtiin J.Alhon huopatehtaalla Partalassa.

Keväthän siinä meni "pää pilvissä". Pikkuhiljaa alkutalven valmistelin osia ja sitten hiihtolomaviikon käytin huovutukseen. Kirjaston avautumista siirrettiin loppukevääseen, joten viimeistelyyn ja ripustuksen suunnitteluun jäi reilusti aikaa. Kokonaisuuteen kuuluvan lentokoneen valmisti puuseppä Terhi Äikäs. Hän oli myös apuna ripustamisessa.

Olihan se mielenkiintoinen projekti! Ja tärkeintähän oli, että tilaaja oli tyytyväinen lopputulokseen :) Mukavia kommentejakin olen saanut kuulla kirjaston käyttäjiltä. ■

Ripustus tehtiin hyvissä ajoin ennen muuta kalustusta.

VIHREÄ *olemus*

Heidi Halm vieraili Tartossa, Viron tekstiilitaideyhdistyksen ja -palkinnon jokavuotisessa ELUOLULINE näyttelyssä.

teksti NÄYTTELYSTÄ suomennos SIRPA MÄNTYLÄ kuvat HEIDI HALM

Mikä on maailman ja rakkauden väri? Kenelläkään ei ole tietoa, mitä tulee tapahtumaan maailman värikyydelle, riittääkö kestävä kulutus ja kiitollisuus puolestaan pitämään luonto ja elämä turvassa.

Meillä on yhä ilmaa, vettä ja rakkautta – arkipäivän yksinkertaisia ylellisyyksiä. Nykyaikaisen kirjonnän kurssilla Pallaksen ammatti-korkeakoulun tekstiilialan opiskelijat pohtivat vihreän elämän, vihreän pesun ja kestävyiden käsitteitä. Uskottavat vastaukset muotoiltiin erilaisiksi ainutlaatuisiksi taiteilijatyylisiksi kirjoinnoiksi.

Suunnitellessa uutta teemaa tekstiilitaideyhdistyksen vuosinäyttelylle, keskityimme aiheeseen mikä on tärkeää elämässä. Mikä on tärkeää elämälle. Elämä on ollut täynnä muutoksia viime vuosina. Joskus muutokset herättävät levottomuutta. Toisaalta muutokset sallivat meidän ajatella uudelleen mikä on tärkeää.

Kun kaikki on muutostilassa, on olennaista, että ihmiset tarvitsevat omaisuutta, tietoa ja taitoja auttaakseen meitä pysymään paikoillaan. Mikä on kaikkein tärkeintä elämässä? Millaiset omaisuudet tuovat meille sielunrauhaa? Mitkä toiminnot rakentavat meitä henkisesti ja fyysisesti? Mitkä ovat ne arvot, jotka ankkuroivat meidät muutoksen aikana? ■

HUOPATEKSTIILI TALVEN TUNNELMIA

teksti ja kuvat EIJA PIRTTLAHTI

Tämä on tarina käsityö- ja muotoilukoulu Näpsän Mäntän syventävien ryhmässä huovutetusta Talven tunnelmia taidetekstiilistä. Leea Leppälahti, Liida Rönkkä ja Stella Vahala ovat käsityötaiteen syventävien pintojen parissa ahkeroiva trio. He pystyvät pitkäjännitteisyyttä ja hahmotuskykyä vaativiin projekteihin käsityötaiteen parissa, sillä he ovat näpsäilleet jo yli kymmenen vuotta.

Näpsän toiminnassa v. 2019 oli tavoitteena järjestää suuri näyttely Tampere-talon talvipuutarhaan. Opettaja sai valita lähtökohdakseen tekniikan, johon on henkilökohtainen, intohimoinenkin suhde. Lisäksi toivottiin lasiseinäiseen avaraan tilaan suuria töitä, joita katsotaan molemmilta puolilta.

Huovutus oli valmis ratkaisu kaikkiin näyttelyn kriteereihin. Huopa voi olla ohutta tai paksua, peittävää tai kuultavaa, valkoista tai värikästä, tasoa tai pintaa, reliefi tai veistos, kaksipuoleista tai yksipuoleista... ja kaikkea tätä kohtuullisella työstämisellä. Lisäksi opettajalla on syvä henkilökohtainen suhde tekniikkaan ja rutkasti kokemusta kaikenlaisesta huopumisesta.

Suunnittelu lähti liikkeelle työn nimestä Talven olennot. Ideana oli saada valon avulla esiin hahmoja, joita ei ensi silmäyksellä havaitse. Idean lähde on kohtaaminen Muumien taikatalvesta, jossa keskitalven nuotion loimussa tanssivat näkymättömät olennot tulevat esiin vain varjoina.

Rajasimme värin valkoiseen/luonnonvalkoiseen, joka toimii läpikuultavana parhaiten, sillä ohuen työn läpäisevä valo hävittää pinnan värit. Työn koon rajoitti työpöytäme koko, mutta päätimme käyttää 100 x 240 cm kokoisen pöydän alan kokonaisuudessaan. Materiaalit saimme lahjoituksena ja lisäsimme, mitä varastoistamme löytyi. Käytimme työssä suomenlampaan villaa, esihuovutettua levyä (merinovilla + suomenlampaanvilla) ja erivahvuisia villalankoja.

Luonnostelussa käytimme valkoisia papereita eri vahvuisina kerroksina, jotta saimme hahmoteltua valon vaikutusta työhön. Pohdimme teknisiä ratkaisuja mm. miten työn koko vaikuttaa ripustukseen, jonka pitäisi toimia kaksipuoleisessa tekstiilissä.

Syvennyimme projektiin omien kokeilujen avulla. Kukin huovutti veden ja saippuan avulla pienen työn, jossa kerrattiin tasohuovutusta ja opeteltiin kerrostamista sekä valittujen materiaalien yhdistelyä. Myös valon vaikutusta tekstiiliin tutkittiin.

Mäntän Näpsän huppeissa työtiloissa aloitimme työn asettelemalla villoja, esihuopapaloja ja villalankoja luonnoksen mukaan. **Saippuavedellä kasteltua työtä huovutettiin aluksi rullaamalla yhdessä.** Aika ajoin rulla avattiin ja huopumisen etenemistä seurattiin. Esihuovutetusta levystä leikatut kuviot eivät kovin helposti tarttuneetkaan pohjaan, joten jouduimme neulaamaan palojen reunoja sekä ompelemaan ohuella ompelulangalla hieman tukipistoja.

Yhdessä illassa saimme huovutettua niin pitkälle, että työ pysyi kasassa. Jatkotyöstäminen tapahtui opettajan toimesta Sammalla -toimitiloissa Pohjaslahdella rullahuovutus koneella. Kuivunut työ viimeisteltiin silittämällä ja leikkaamalla aukot työn paksummaksi huovutettuun yläreunaan ripustusta varten.

Suunniteltuun näyttelyyn Tampere -talolle iski korona: ensin näyttely siirtyi syksystä kevääseen ja lopuksi näyttely peruutui kokonaan. **Talven tunnelmia -työ on ollut esillä Taitokeskus Mäntän jouluikkunassa 2020 ja 2021.** Tänä jouluna 2022 työ lahjoitetaan Mäntän tehostetun palvelun yksikköön. Opiskelijat hyödynsivät omia kontaktejaan lahjoituksen toteuttamisessa. ■

teksti HEIDI HALM kuvat HEIDI HALM ja IRJA-KAISA VIERULA

HUOVUTUS KURSSIT

Jälleen on se aika vuodesta,
kun ilmoittautuminen
työväenopistojen ja kansalais-
opistojen kevään 2023
kursseille käy kuumimillaan.
Löysin Helsingin ja Espoon
työväenopistoista 12 erilaista
villaan liittyvää kurssia
aloittelijoista kauemmin
huovuttaneille.

1.

2.

3.

1. Irja-Kaisan liivi, jossa villaan yhdistetty ohutta afrikkalaista puuvillakangasta.
2. Riitta huovuttamassa torkkupeittoa. 3. Krokotiilisorminukke.

Vuosien varrella monia kursseja käyneenä olen eläkkeelle päästyäni iloinnut Tupu Mentun vetämästä päiväkurssista, jonka nimi on Ideasta tuotteeksi. Kurssilaiset ovat kaikki paljon huovuttaneita ja tuotteita valmistuu laidasta laitaan.

Tänä syksynä on paljon leikitty, jolloin useampi osallistuja on huovuttanut lapsenlapsille ja itselleen erilaisia käsi- ja sorminukkeja. Marja on tehtaillut pupuja nukkekotiin, Raili ketun, pupun ja karhun. Itsekin olen innostunut tekemään muutamia, mm. krokotiilisorminuken.

Kurssilaiset ovat toki huovuttaneet paljon muutakin, kuten Riitta pari vauvanpeittoa, joista toisessa oli kissoja ja toisessa bambeja. Erilaisia huovutettuja vaatteita on valmistunut paljon ja Ritvan inspiroima hiustenkuivauspyyhe villasta lapsenlapsen paksujen hiusten kuivaamiseen.

Irja-Kaisa on syksyn aikana huovuttanut useamman takin ja liivin itselleen, sekä lapselleen ja lapsenlapselleen, joissa on kätetty ohuita afrikkalaisia puuvillakangaita. Hauska yksityiskohta liiviin tuli kankaassa olleesta swahilin kielisestä kirjoituksesta jossa vapaasti suomennettuna luki "Rakkaus on haava".

Keväällä villan kanssa leikkiminen taas jatkuu. ■

4.7. - 7.8.2022

FELT of head to toe HUOPAA päästä varpaisiin

Suomen huopayhdistys Filtin huopa-
näyttely, Kivipankki Galleria, Jämsä.
Kansainvälinen vieras oli tanskalainen
Grima-yhdistys.

GRIMA

www.grima.dk

teksti SIRPA MÄNTYLÄ kuvat OLLI LEVANIEMI

Kuten näyttelyn nimi kertoo, esillä oli erilaisia huopavaatteita ja asusteita: jakkuja, hattuja, huiveja, mekkoja, laukkuja jne. Näyttely kesti viisi viikkoa.

Kansainväliset huopatyöt saatiin tänä vuonna Tanskasta Grima-yhdistyksen (Danish Felters Association) huovuttajilta saman näyttelyteeman mukaan.

Tanskalaisten töitä oli kaikkiaan 53, kun kaikki vaatteisiin lisätyt korutkin laskettiin mukaan. 13 huopataiteilijaa oli lähettänyt työnsä Suomeen. Filtin jäseniä oli näyttelyssä mukana 17 ja huopatöitä 35.

Vaatteiden kirjo oli kerrassaan kattava. Kaikki huopatyöt ovat nähtävissä Filtin nettisivuilla kuvagalleriassa www.filtti.fi/galleriat/

Näyttelyn avasi kansanedustaja Piritta Rantanen. ■

www.filtti.fi/galleriat

2023 HUOPANÄYTTELYT

16.5.-17.7. Huopaa joen varrella

Leineperi Ruukki, Woolart Biennale

Filtin näyttely. Näyttelytiedote ja näyttelyyn ilmoittautuminen 15.4.2023 mennessä Filtin jäsensivuilla www.filtti.fi

16.5.-17.7. Soljuen

Leineperin Ruukki, Ulvila

Woolart Biennalen näyttely. Näyttelyyn ilmoittautuminen Kehräämö Mustalammas 23.4.2023 mennessä. Näyttelytiedote Filtin jäsensivuilla www.filtti.fi

6.7.-6.8. Muotoillen huopaa

Kivipankki Galleria, Jämsä

Filtin näyttely. Näyttelytiedote ja näyttelyyn ilmoittautuminen 1.6.2023 mennessä Filtin jäsensivuilla www.filtti.fi

Häviävä luonto

Soltaun huopamuseo, Saksa

Filtin näyttely. Elokuu – lokakuu 2023, tarkempi ajankohta ilmoitetaan myöhemmin Filtin nettisivuilla www.filtti.fi

SUOMEN HUOPAYHDISTYS FILTTI

Lehden toimitus

Filtin hallitus. Yhteydenotot, kuvien ja artikkeleiden lähetykset sähköpostilla info@filtti.fi

Jäsenmaksut

- varsinainen jäsen 40 €
- yhteisöt, yritysjäsenet 50 €

Huom!

Yhteisöt ja yritysjäsenet saavat ilmaisen mainoksen jokaiseen lehteen.

Tiedoksi jäsenille**Jäsen- ja näyttelymaksujen maksamisesta**

- Maksut tulee ehdottomasti maksaa eräpäivänä!
- Maksussa on oltava viitenumero tai jäsenen nimi näkyvissä.
- Vuoden 2020 alusta jokaisesta maksun viivästymisestä lähetämme muistutuslaskun, johon lisätään 5 € / muistutus.

Osoitteenmuutokset

Muista ilmoittaa uudet osoitteet Filtille - myös sähköpostiosoitteet! Voit tehdä sen sähköpostilla info@filtti.fi

Yhdistykseen liittyminen

Jäsenhakulomakkeella Filtin nettisivuilla www.filtti.fi/hae-jaseneksi/

Yhdistyksestä eroaminen

Eroilmoitus tulee aina tehdä kirjallisesti (sähköposti ok) ennen kuluvan vuoden loppua tai viimeistään ennen kuin seuraavan vuoden jäsenmaksu on laskutettu - yleensä tammikuun puolivälissä. HUOM! Laskun maksamatta jättäminen ei ole eroilmoitus.

Nettisivut

Jos haluat nettisivusi linkiksi Filtin nettisivuille www.filtti.fi/nettisivuja/, ilmoita siitä sähköpostilla info@filtti.fi

Hallituksen jäsenet 2022-2025**Puheenjohtaja**

Eija Pirttilahti

eija.pirttilahti@sammallammas.fi

Sihteeri

Tiina Kerminen

t11n4.tuul1kk1@gmail.com

Varapuheenjohtaja, kirjanpito

Tiina Mäki

tiina@huopaajalankaa.net

Rahastonhoitaja, näyttelykoordinaattori

Sirpa Mäntylä

sirpa.mantyla@filtti.fi

Jäsenet

Leena Aaltio

leena.aaltio@gmail.com

Heidi Halm

heidi.halm@sci.fi

Mari Hämäläinen

mari.hamalainen@pp5.inet.fi

Varajäsenet

Pirjo Heinonen

pirjo.heinonen@nosteisannointi.fi

Mari Jalava

mari.jalava@jalavilla.com

Kunniajäsenet

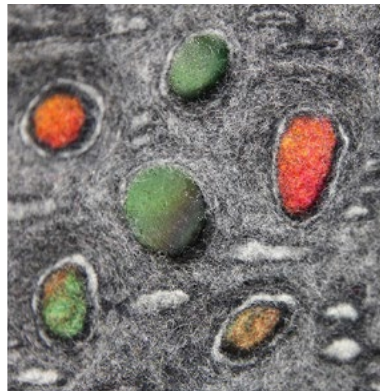
Eeva Piesala

Leena Sipilä

Toiminnantarkastajat

Riikka Holappa

Anne-Mari Ohra-aho

SUOMEN HUOPAYHDISTYS FILTTI

www.filtti.fi